

<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № <u>6</u> від « <u>29</u> » червня 2021 року</p>		<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>ОСВІТНІ ВИМІРЮВАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Юрій БОЙЧУК</p> <p>від « <u>30</u> » червня 2021 р.</p>
---	---	--	---

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ОСВІТНІ ВИМІРЮВАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти _____ **другого (магістерського)**
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань _____ **01 Освіта/Педагогіка**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____ **011 Освітні, педагогічні науки**
(код і назва спеціальності)

освітня програма _____ **Освітологія**
(шифр і назва)

Шифр за навчальним планом _____ **ОК6**

Розробники програми: **Денисенко Анжела Олегівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки

Попова Олена Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки

Простакова Юлія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри математики

Рецензенти: **Штефан Л.В** – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Української інженерно-педагогічної академії

Нелін Є.П. - кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри математики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою фізико-математичного факультету протокол № 9 від «25» червня 2021 року

Голова ради (**Пономарьова Н.О.**)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти

Директор (**І. Єсьман**)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Пояснювальна записка

Програма нормативної навчальної дисципліни «Цифрова дидактика» складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Освітні вимірювання та педагогічний моніторинг» є ознайомлення здобувачів з сучасними трендами освітніх вимірювань в системі освітньої діяльності; формування системи знань і вмінь у галузі педагогічного моніторингу; розвиток педагогічного мислення, здатності розв'язувати складні професійні задачі забезпечення якості навчання і викладання, педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, організації експертизи освітньої діяльності, проведення досліджень і впровадження їх результатів в науковій, педагогічній діяльності та інноваційну практику, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Освітні вимірювання та педагогічний моніторинг» є формування таких **програмних компетентностей**:

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, проектувати особистісний і професійний розвиток.

ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність проводити педагогічне дослідження, добирати відповідні методи, сучасні методики та інструменти обробки й інтерпретації даних.

СК 1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК 4. Здійснювати педагогічну діагностику й моніторинг різних аспектів педагогічного процесу, застосовувати інструменти освітніх вимірювань, забезпечувати оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.

Передумови вивчення дисципліни «Філософія освіти», «Психологія розвитку особистості», «Адміністративний менеджмент», «Продуктивна педагогіка»

Результати навчання за дисципліною

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі мають досягнути таких **програмних результатів навчання**:

ПРН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, вимоги до ліцензування й акредитації освітньої діяльності, методологію педагогічних досліджень.

ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

ПРН 6. Розробляти й брати участь в інноваційних і дослідницьких проєктах у сфері освіти/педагогіки міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм, прогнозувати результати і соціокультурні наслідки їх реалізації.

ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у різних джерелах, аналізувати, систематизувати, оцінювати її достовірність та релевантність, оперувати технологіями інтерпретації даних.

ПРН 13. Здійснювати педагогічне оцінювання результатів навчання для внутрішнього забезпечення якості освіти, проводити самооцінювання освітньої діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4,5 кредитів ЄКТС 135 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1. Загальні науково-теоретичні основи педагогічних вимірювань і тестування.

Тема 1.1. Поняття та категорії педагогічної діагностики. Діагностика, вимірювання, оцінювання. Вимірювання з метою вибору та вимірювання досягнень. Стандарти освіти як засіб створення єдиного простору для забезпечення якості освіти.

Тема 1.2. Форми тестових завдань. Технологія розробки тестових завдань різних форм. Основні принципи класичної та сучасної теорій конструювання тестів. Класична та сучасна теорії конструювання тестів.

Модуль 2. Теоретико-методологічні засади педагогічного моніторингу

Тема 2.1. Педагогічний моніторинг як педагогічна проблема.

Тема 2.2. Нормативно-правове та науково-методичне забезпечення педагогічного моніторингу.

Модуль 3. Педагогічний моніторинг освітньо/педагогічної діяльності закладів освіти.

Тема 3.1. Моніторингові дослідження дидактичного забезпечення якості навчання в закладах освіти.

Тема 3.2. Моніторинг виховної системи в закладах освіти.

Тема 3.3. Моніторинг професійної діяльності вчителя.

Модуль 4. Інноваційні підходи до моніторингових досліджень.

Тема 4.1. Педагогічний моніторинг як інструмент оптимізації освітнього процесу в закладах освіти. Реалізація моніторингових досліджень.

Модуль 5. Практична реалізація моніторингових досліджень в системі освіти України.

Тема 5.1. Зовнішнє незалежне оцінювання як інструмент національної системи моніторингу якості освіти.

Тема 5.2. Аналіз результатів дослідження PISA-2018 в Україні. Загальнодержавне моніторингове дослідження якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи».

3. Засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, оцінювання повідомлень і відповідей, перевірки презентацій, ілюстрацій, скрайб-малюнків, інтелект-карт, письмових робіт (есе, доповідей, практичних завдань).

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання ісnum

5. Рекомендовані джерела

Базова

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/posibniki/abetka%20dlya%20directora.pdf>
2. Боярська-Хоменко, А. В., Ворожбіт-Горбатюк, В. В., Калашнікова, Л. М. Сучасні технології моніторингу діяльності закладів освіти. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2021. Вип. 57. С. 7-19. Режим доступу : <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/7586>
3. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації. Х. : ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. Режим доступу: <http://surl.li/jicw>
4. Теоретико-методичні засади побудови моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти: монографія / за ред. О.І. Ляшенка, Ю.О. Жука. К. : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 192 с. Режим доступу : http://lib.iitta.gov.ua/712531/2/18_04_monography_Zhuk_160.pdf
5. Черновол-Ткаченко Р.І. Система планування в освітніх організаціях. Методичні рекомендації для студентів зі спеціальності 073 «Менеджмент». Х. : ТОВ «Планета-Прінт», 2020. 68с. Режим доступу : <http://surl.li/afgie>
6. Чуйко О.С., Сілін Є.С. Педагогічні вимірювання : Навчальний посібник. Слов'янськ : вид-во Б.І. Моторіна. 2019. 112 с. Режим доступу : <http://surl.li/afqvl>

Допоміжна

1. Андреас Шлейхер. Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття / Перекл. з англ. Ганна Лелів. Львів: Літопис, 2018. 296 с. Режим доступу : <http://surl.li/afози>
2. Бодненко Д.М., Жильцов О.Б., Лещинський О.Л., Мазур Н.П. Моніторинг навчальної діяльності : навчальний посібник. К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с. ISBN 978-966-7548-98-8. Режим доступу : <http://surl.li/afози>
3. Денисенко А.О. Моніторинг виховного потенціалу студентського дозвілля в умовах дистанційного навчання. Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в ХХІ столітті : міжнародний збірник наукових праць, випуск 3 / за заг. ред. проф. В. П. Бабица, проф. Л. С. Рибалко, проф. Л. А. Штефан. Харків: Вид. ВННОТ, 2021. С.269-274. Режим доступу : <http://surl.li/avgbc>
4. Десять запитань від учителів математики ... і як PISA може допомогти відповісти на них / перекл. з англ. ; Український центр оцінювання якості освіти. Київ : УЦОЯО, 2019. 82 с.
5. Запровадження моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти на основі тестових технологій: методичні рекомендації / за ред. О.І. Ляшенка, Ю.О. Жука [електронне видання]. Київ: Педагогічна думка, 2019. 134 с. Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/719870/1/Metodychka_APN%2B%2B%2B.pdf
6. Касьянова О. М. Моніторинг у управлінні навчальним закладом : навч.-метод. посіб. Х. : ВГ «Основа», 2004. 70 с.
7. Кисельова О.І., Коломієць Л.В., Шевцов А.Г. Якість вищої освіти : організація та вимірювання знань : монографія. Одеса : Бондаренко М.О. 2017. 244 с. Режим доступу : <https://www.pedagogic-master.com.ua/public/book2.pdf>
8. Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 / кол. авт. : М. Мазорчук (осн. автор), Т. Вакуленко, В. Терещенко, Г. Бичко, К. Шумова, С. Раков, В. Горох та ін. ; Український центр оцінювання якості освіти. Київ : УЦОЯО, 2019. 439 с.
9. Троцько Г. В. Організація виховної роботи кураторів у вищому педагогічному навчальному закладі : методичні рекомендації: В 3 частинах /Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. Харків: Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 2007. Ч. 2: (Моніторинг якості виховної роботи куратора у вищому педагогічному навчальному закладі). 63 с.

10. Хлебнікова Т.М., Калашнікова М.І. Моніторинг навчання учнів з низькою успішністю. Scientific forum: theory and practice of research: collection of scientific papers “SCIENTIA” with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol.2), June 18, 2021. Valencia, Kingdom of Spain: European Scientific Platform. С.73-75.
11. Цветкова Г., Панасенко Е. Моніторинг якості підготовки магістрів педагогічного профілю : критерії та показники // Вища освіта України. 2019. № 1. С. 53-61.
12. Щєбликіна Т. А. Моніторинг навчальних досягнень студентів гуманітарних спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів: історія, теорія, практика : монографія. Х. : «Смугаста типографія», 2015. 399 с.
13. PISA: математична грамотність / уклад. Т. С. Вакуленко, В. П. Горох, С. В. Ломакович, В. М. Терещенко; перекл. К. Є. Шумова. К. : УЦОЯО, 2018. 60 с.
14. PISA: природничо-наукова грамотність / уклад. Т.С.Вакуленко, С.В. Ломакович, В.М. Терещенко, С. А. Новікова; перекл. К. Є. Шумова. К. : УЦОЯО, 2018. 119 с.
15. PISA: читацька грамотність / уклад. Т. С. Вакуленко, С. В. Ломакович, В. М. Терещенко. К. : УЦОЯО, 2017. 123 с.
16. OECD (2012) PISA 2015 Design [Ref: EDU/PISA/GB(2012)5]. Paper presented at the 33rd meeting of PISA Governing Board, Tallinn, April 2012.

6. Додаткові ресурси (за наявності)

1. www.mon.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського.
3. www.testportal.com.ua – веб-сторінка Українського центру оцінювання якості освіти.
4. <http://osvita.ua/> - сайт присвячений освіті в Україні та за кордоном.
5. <http://pisa.testportal.gov.ua/>- веб-сторінка PISA в Україні.
6. <http://sites.google.com/site/ukrtimss> - веб-сторінка Дослідження TIMSS в Україні.